

Środa, 24 października 2007 r.

25. zachęca Komisję do dalszego stosowania na szczeblu UE środków wspierających, jak np. środki zwiększające świadomość społeczną; wyraża przekonanie, że umiejętności lekarzy oraz innego personelu opieki zdrowotnej powinny stać się priorytetową dziedziną szczególnej wagi;
26. wzywa Komisję do zbadania w trybie pilnym ryzyka zdrowotnego związanego z konsumpcją snusu i jego wpływu na konsumpcję papierosów;
27. w związku z tym, jako organ władzy budżetowej wzywa do zapewnienia finansowania takich środków zwiększających świadomość społeczną również po zakończeniu działalności wspólnotowego funduszu na badania i informację w dziedzinie tytoniu, które to środki obecnie finansowane są przez ten fundusz;
28. wzywa Komisję i państwa członkowskie do włączenia jako kluczowego priorytetu walki z paleniem tytoniu do ich działań związanych ze zdrowiem i rozwojem, a także do podjęcia współpracy z krajami o niskim dochodzie w celu zapewnienia, aby wszelkie niezbędne wsparcie finansowe i techniczne było udzielone, tak by partnerzy UE z AKP byli w stanie stosować się do swych zobowiązań wynikających z Konwencji ramowej WHO o ograniczeniu użycia tytoniu; wzywa Komisję, aby zawsze punktualnie wypełniała wszystkie swoje zobowiązania wynikające z Konwencji ramowej WHO o ograniczeniu użycia tytoniu i pokrewnych inicjatyw w systemie ONZ;
29. wzywa Włochy oraz Czechy do jak najszybszego ratyfikowania Konwencji ramowej WHO o ograniczeniu użycia tytoniu;
30. potępia nieposzanowanie przez niektórych posłów i pracowników Parlamentu Europejskiego ograniczenia palenia w Parlamencie Europejskim, np. poprzez palenie na klatkach schodowych lub w otwartym barze poselskim w Strasburgu;
31. mając na uwadze swój obowiązek świecenia bycia przykładem, wzywa Prezydium do wydania natychmiastowego zakazu palenia, bez jakichkolwiek wyjątków, we wszystkich pomieszczeniach Parlamentu Europejskiego; wzywa do rygorystycznego egzekwowania tego zakazu;
32. zobowiązuje swojego Przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie oraz Komisji.

P6_TA(2007)0472

Stosunki pomiędzy Unią Europejską i Turcją

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 24 października 2007 r. w sprawie stosunków UE-Turcja

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 15 grudnia 2004 r. w sprawie raportu okresowego 2004 i zalecenia Komisji Europejskiej o postępach Turcji na drodze do członkostwa w UE ⁽¹⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z 28 września 2005 r. w sprawie otwarcia negocjacji z Turcją ⁽²⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 27 września 2006 r. w sprawie postępów Turcji na drodze do przystąpienia ⁽³⁾,
- uwzględniając swoje rezolucje z dnia 16 marca 2006 r. w sprawie dokumentu strategicznego Komisji z 2005 r. dotyczącego rozszerzenia ⁽⁴⁾ i z 13 grudnia 2006 r. w sprawie komunikatu Komisji dotyczącego strategii rozszerzenia i głównych wyzwań na lata 2006-2007 ⁽⁵⁾,

⁽¹⁾ Dz.U. C 226 E z 15.9.2005, str. 189.

⁽²⁾ Dz.U. C 227 E z 21.9.2006, str. 163.

⁽³⁾ Dz.U. C 306 E z 15.12.2006, str. 284.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 291 E z 30.11.2006, str. 402.

⁽⁵⁾ Teksty przyjęte, P6_TA(2006)0568.

Środa, 24 października 2007 r.

- uwzględniając ramy negocjacyjne przyjęte dla Turcji w dniu 3 października 2005 r.,
  - uwzględniając decyzję Rady 2006/35/WE z dnia 23 stycznia 2006 r. w sprawie zasad, priorytetów i warunków ujętych w Partnerstwie dla członkostwa zawartym z Turcją⁽¹⁾ („Partnerstwo dla członkostwa”),
  - uwzględniając raport Komisji o postępach Turcji w 2006 r. (SEC(2006)1390),
  - uwzględniając komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie strategii rozszerzenia i najważniejszych wyzwań w okresie 2006-2007 (COM(2006)0649),
  - uwzględniając art. 103 ust. 2 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że negocjacje z Turcją w sprawie przystąpienia tego kraju do UE zostały otwarte w dniu 3 października 2005 r. po przyjęciu przez Radę ram negocjacyjnych i że rozpoczęcie tych negocjacji stanowi punkt wyjścia otwartego procesu,
- B. mając na uwadze, że Turcja zobowiązała się do reform, stosunków dobrosąsiedzkich i stopniowego dostosowania się do UE oraz mając na uwadze, że wysiłki te powinny być postrzegane jako okazja dla samej Turcji do przekształcenia się w nowoczesny kraj,
- C. mając na uwadze, że całkowite spełnienie kryteriów kopenhaskich a także zdolność integracji z UE pozostają podstawą do przystąpienia do UE, zgodnie z konkluzjami Rady Europejskiej z grudnia 2006 r.,
- D. mając na uwadze, że Turcja nie wdrożyła jeszcze całkowicie postanowień wynikających z umowy o stowarzyszeniu WE-Turcja i jej protokołu dodatkowego,
- E. mając na uwadze, że po fali reform przeprowadzonych w latach 2002-2004 tempo reform w Turcji uległo spowolnieniu; mając na uwadze, że w dniu 17 kwietnia 2007 r. rząd turecki przyjął „Program dostosowania do dorobku prawnego UE 2007-2013” oraz że w dniu 31 sierpnia 2007 r. nowy rząd turecki przedstawił swój program, który obejmuje wzmocnienie gospodarki, sporządzenie projektu nowej konstytucji oraz przyspieszenie reform niezbędnych do zbliżenia Turcji do UE;
1. wzywa Komisję do wyszczególnienia w swym raporcie okresowym kwestii, którymi Turcja musi się zająć w pierwszej kolejności, koncentrując się na osiągnięciu krótkoterminowych i średnioterminowych priorytetów określonych w Partnerstwie dla członkostwa, oraz do zwrócenia szczególnej uwagi na kwestie poruszone w niniejszej rezolucji; oczekuje od Komisji pełnego wykorzystania odpowiednich środków do skutecznego wsparcia procesu reform, przypominając Turcji, że dotrzymanie zobowiązań zgodnie z harmonogramem ustalonym w Partnerstwie dla członkostwa ma pierwszorzędne znaczenie dla jej wiarygodności;
2. gratuluje Turcji przeprowadzenia wolnych i uczciwych wyborów, jak zauważyła misja obserwacji wyborów wysłana przez Biuro Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka OBWE oraz delegacja Zgromadzenia Parlamentarnego Rady Europy; z zadowoleniem przyjmuje wybór Wielkiego Zgromadzenia Narodowego Turcji, w którym reprezentowane są wszystkie regiony i w którym zwiększyło się uczestnictwo kobiet, oraz zachęca nowo wybranych posłów do zaangażowania się na rzecz dalszego umacniania demokracji w Turcji;
3. z zadowoleniem przyjmuje wybór nowego prezydenta jako znak wzmocnienia tureckiej demokracji; wzywa prezydenta Abdullaha Güla do sprzyjania pluralizmowi i jedności narodu tureckiego w świeckim państwie na drodze ku trudnym, lecz koniecznym reformom;

(¹) Dz.U. L 22 z 26.1.2006, str. 34.

Środa, 24 października 2007 r.

4. oczekuje od nowego rządu Turcji, który posiada silny mandat i cieszy się zaufaniem narodu, przyspieszenia procesu reform w celu wypełnienia zobowiązań określonych w Partnerstwie dla członkostwa; zachęca rząd, aby starał się uzyskać w tureckim parlamencie i wraz ze społeczeństwem obywatelskim szerokie porozumienie w sprawach konstytucyjnych i instytucjonalnych; przypomina, że przeobrażenie się Turcji w demokratyczne i bogate państwo, w którym panują rządy prawa i jednakowe stosowanie norm prawnych, ma strategiczne znaczenie dla Turcji, jej społeczeństwa i UE; z zadowoleniem przyjmuje w tym kontekście zobowiązanie się nowego rządu do wzmocnienia procesu reform w nadchodzących miesiącach i latach;
5. z zadowoleniem przyjmuje zamiar przyjęcia przez nowy rząd turecki nowej i obywatelskiej konstytucji, która stać będzie na straży podstawowych praw człowieka i wolności; podkreśla potrzebę zagwarantowania, że nowa konstytucja wprowadzi system kontroli i równowagi zapewniający demokratyczny i świecki charakter państwa tureckiego; wzywa wszystkie strony do wspierania otwartego i opartego na konsensusie procesu konstytucyjnego; przypomina w tym kontekście swoje wcześniejsze zalecenie dotyczące progów wyborczych; podkreśla, że plany konstytucyjne nie powinny odraczać potrzebnych w trybie pilnym reform, szczególnie w zakresie artykułu 301 kodeksu karnego;
6. z zadowoleniem przyjmuje pozytywny rozwój gospodarczy Turcji w ostatnich latach; uważa jednak za witalne podniesienie poziomu zatrudnienia i rozwinięcie strategii reform, które wzmocnią spójność społeczną społeczeństwa tureckiego;
7. z zadowoleniem przyjmuje wysiłki podjęte przez rząd turecki w celu dostosowania się do dorobku prawnego UN w dziedzinie energii oraz popiera otwarcie negocjacji w sprawie rozdziału poświęconego energii kiedy tylko zakończone zostaną przygotowania techniczne; zachęca Turcję do przystąpienia jako pełnoprawny członek do Europejskiej Wspólnoty Energii, aby bardziej zacieśnić współpracę w dziedzinie energii między UE i Turcją, mającą na celu zwiększenie bezpieczeństwa dostaw energii oraz popieranie wykorzystywania odnawialnych źródeł energii i inwestowanie w efektywność energetyczną; podkreśla znaczenie Turcji jako węzła tranzytowego na rzecz dywersyfikacji dostaw gazu do UE; podkreśla, że projekty energetyczne angażujące Turcję na Południowym Kaukazie powinny być otwarte dla wszystkich krajów w regionie, które włączyły się w europejską politykę sąsiedztwa;
8. zauważa, że geograficzno-strategiczne położenie Turcji w regionie i jej rola w dziedzinie transportu i logistyki będą coraz większe w nadchodzących latach; wzywa Komisję do sporządzenia specjalnego sprawozdania z ostatnich wydarzeń i przyszłych wyzwań;
9. jest zaniepokojony nieustanną ingerencją tureckich sił zbrojnych w proces polityczny; zwraca uwagę na konieczność dalszych starań w celu zapewnienia pełnej i skutecznej cywilnej kontroli nad wojskiem; podkreśla, że opracowanie i wdrażanie strategii bezpieczeństwa narodowego powinno być nadzorowane przez władze cywilne; wzywa do ustanowienia pełnej kontroli parlamentu nad polityką wojskową i obroną oraz wszystkimi związanymi z tym wydatkami; wzywa ponadto do parlamentarnej kontroli krajowych służb specjalnych, żandarmerii i policji;
10. z zadowoleniem przyjmuje dialog na temat społeczeństwa obywatelskiego między UE a Turcją i zwraca się do Komisji o przedstawianie sprawozdań z działań podejmowanych w jego ramach; podkreśla znaczenie wzmożonych kontaktów między społeczeństwem obywatelskim Turcji i UE; wzywa Komisję do udzielenia ukierunkowanego wsparcia społeczeństwu obywatelskiemu, do zwiększenia obecności w różnych regionach Turcji oraz do zwrócenia w tym kontekście szczególnej uwagi na region południowo-wschodni; wzywa nowy rząd Turcji do silniejszego zaangażowania tureckiego społeczeństwa obywatelskiego, ważnego orędownika tureckiej demokracji, w proces reform;
11. nawiązuje do swojej wyżej wymienionej rezolucji z dnia 27 września 2006 r., a w szczególności do ustępów dotyczących reform, jakie są konieczne do usprawnienia działania sądów i zwalczania korupcji, przestrzegania podstawowych praw człowieka i wolności, obrony praw kobiet, wdrożenia polityki zerowej tolerancji wobec tortur oraz ochrony praw mniejszości, praw religijnych i kulturalnych; czeka z dokonaniem oceny postępów w realizacji tych reform na wyniki wzmożonego monitorowania kryteriów politycznych zapowiedzianego przez Komisję w jej ostatniej strategii rozszerzenia; wzywa Komisję do opublikowania tych wyników w kolejnym raporcie o postępach;
12. zwraca się do nowego rządu Turcji o całkowite wdrożenie postanowień wynikających z umowy o stowarzyszeniu WE-Turcja i jej protokołu dodatkowego; przypomina, że niedotrzymanie przez Turcję zobowiązań określonych w Partnerstwie dla członkostwa nadal będzie miało poważny wpływ na proces negocjacji;

Środa, 24 października 2007 r.

13. ubolewa nad faktem, że wiele osób jest wciąż ściganych z art. 301 kodeksu karnego; surowo potępia niedawne skazanie Sarisa Seropyana i Arata Dinka na mocy tego artykułu; wzywa rząd i nowo wybrany parlament do zapewnienia usunięcia wszystkich przepisów kodeksu karnego przewidujących arbitralne ograniczanie pokojowego wyrażania poglądów oraz do zagwarantowania wolności wypowiedzi i wolności prasy; uważa tę kwestię za najważniejszy z priorytetów nowego rządu;

14. kładzie nacisk na konieczność bezzwłocznego przyjęcia ustawy o fundacjach, która zajęłaby się obecną niepewnością prawną w zakresie statusu mniejszości wyznaniowych i ustanowiła jasne ramy prawne umożliwiające im swobodne wyznawanie swojej wiary, między innymi dzięki zezwoleniu na posiadanie własności i kształcenie duchownych; podziela wyrażone w dniu 24 lipca 2007 r. zaniepokojenie Rady niedawnym orzeczeniem tureckiego sądu kasacyjnego w sprawie Patriarchatu Ekumenicznego; wzywa nowy rząd Turcji do zastosowania w swym podejściu do mniejszości wyznaniowych zasad wolności wyznania określonych w Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności oraz w orzecznictwie Europejskiego Trybunału Praw Człowieka; wzywa Komisję o poruszenie tych kwestii w rozmowach z nowym rządem; zwraca się również do Komisji o wskazanie, w jaki sposób instrument przedakcesyjny ustanowiony rozporządzeniem Rady (WE) nr 1085/2006⁽¹⁾ może zostać wykorzystany do ochrony dziedzictwa chrześcijańskiego;

15. surowo potępia zabójstwo Hrant Dinka, chrześcijańskiego księdza Andrei Santoro i trzech chrześcijan w Malatyi, atak terrorystyczny w Ankarze i wszystkie inne akty przemocy o podłożu politycznym lub religijnym; oczekuje od władz tureckich pełnego wyjaśnienia tych spraw i postawienia wszystkich winnych przed sądem; podkreśla pilną potrzebę skutecznej walki z wszelkiego rodzaju ekstremizmem i przemocą oraz wykluczenia ich ze wszystkich sfer życia publicznego w Turcji; wzywa rząd turecki do zwiększenia ochrony tych grup, mniejszości lub jednostek, które czują się zagrożone i dyskryminowane;

16. wzywa nowy rząd do przedsięwzięcia konkretnych środków dla zapewnienia pełnego przestrzegania praw związków zawodowych, zgodnie ze standardami europejskimi i Międzynarodowej Organizacji Pracy; zachęca go, aby wsparł wzmoczenie dialogu społecznego między organizacjami pracodawców a związkami zawodowymi; zwraca się do Komisji o poruszenie tej kwestii w rozmowach z nowym rządem;

17. z zadowoleniem zauważa, że znaczna liczba kobiet w Turcji zajmuje ważne stanowiska w sektorze gospodarczym i w środowisku akademickim oraz że więcej kobiet niż do tej pory zostało wybranych do tureckiego parlamentu; podkreśla, że dostępność edukacji dla kobiet, ich równe traktowanie oraz wzmocnienie ich pozycji ekonomicznej to klucz do dalszego rozwoju gospodarczego i dobrobytu w Turcji; ubolewa nad faktem, że łamanie praw kobiet, a w szczególności tzw. „zabójstwa honorowe”, pozostają wielce niepokojącą sprawą; wzywa zatem Komisję, aby wyraźnie wskazała nowemu rządowi potrzebę wzmocnienia wysiłków skierowanych na zahamowanie przemocy i praktyk dyskryminacyjnych wobec kobiet oraz podkreśla, że wśród starań tych powinny się znaleźć m. in. wpieranie kampanii publicznych i dostarczanie większego wsparcia cierpiącym kobietom,

18. zwraca uwagę na potrzebę wszechstronnej strategii rozwoju społeczno-gospodarczego południowo-wschodniej Turcji; wzywa Komisję, aby wskazała, w jaki sposób instrument przedakcesyjny mógłby zostać wykorzystany do wsparcia starań, które nowy rząd Turcji będzie musiał poczynić w dziedzinie rozwoju południowo-wschodniej części kraju oraz zajęła się koordynacją tej pomocy z pomocą świadczona przez inne międzynarodowe instytucje finansowe;

19. jest zaniepokojony konsekwencjami społecznych, ekologicznych, kulturowych i geopolitycznych problemów związanych z Tureckim Projektem dla Południowo-Wschodniej Anatolii, w którym projekty zapory wodnej mają bezpośredni wpływ na zaopatrywanie w wodę sąsiednich krajów; wzywa Komisję do ścisłego monitorowania w swoim regularnym raporcie rozwoju współpracy transgranicznej w zakresie wody zgodnej z konwencjami międzynarodowymi, dyrektywami w sprawie ochrony przyrody i środowiska naturalnego oraz dyrektywą ramową dotyczącą wody⁽²⁾, oraz do promowania stosowania norm UE w zakresie ochrony środowiska do projektów górniczych oraz dotyczących zapory wodnej na dużą skalę;

20. wzywa nowy rząd do rozpoczęcia inicjatywy politycznej sprzyjającej trwałemu rozwiązaniu kwestii kurdyjskiej oraz do pracy — przy konstruktywnym zaangażowaniu nowo wybranych przedstawicieli do Wielkiego Zgromadzenia Narodowego Turcji i wybranych burmistrzów i społeczeństwa obywatelskiego na południowym wschodzie — zmierzającej do osiągnięcia znaczącej poprawy jakości życia społecznego, gospodarczego i kulturowego; z zadowoleniem przyjmuje inicjatywę prezydenta Güla dotyczącą złożenia po raz pierwszy wizyty w południowo-wschodniej Turcji;

⁽¹⁾ Dz.U. L 210 z 31.7.2006, str. 82.

⁽²⁾ Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz.U. L 327 z 22.12.2000, str. 1).

Środa, 24 października 2007 r.

21. surowo potępia akty przemocy, jakich na tureckiej ziemi dopuszcza się Robotnicza Partia Kurdystanu i inne ugrupowania terrorystyczne; solidaryzuje się z Turcją w walce z terroryzmem i ponownie wzywa PKK do ogłoszenia i przestrzegania natychmiastowego i bezwarunkowego zawieszenia broni; podkreśla potrzebę dalszej walki z terroryzmem, proporcjonalnej do zagrożenia i przy pełnym zobowiązaniu do poszanowania międzynarodowych instrumentów prawnych i standardów; podkreśla, że nigdy nie będzie istnieć uzasadnienie dla jakiegokolwiek rodzaju przemocy wobec osób cywilnych;
  22. wyraża głębokie zaniepokojenie konsekwencjami ewentualnych transgranicznych działań wojskowych sił tureckich w północnym Iraku; zwraca się do Turcji o powstrzymanie się od wszelkich nieproporcjonalnych działań wojskowych naruszających terytorium Iraku oraz wzywa Turcję i Irak do podjęcia wojskowej i policyjnej współpracy, aby skutecznie zapobiegać działaniom terrorystycznym w północnym Iraku w celu złagodzenia napiętej sytuacji na granicy turecko-irackiej; wzywa Radę do doprowadzenia do podjęcia konkretnej współpracy pomiędzy Turcją i regionalnymi władzami kurdyjskim w Iraku, które powinny przejąć odpowiedzialność za zapobieganie atakom terrorystycznym w północnym Iraku;
  23. przywiązuje wielką wagę do zobowiązania się Turcji do utrzymywania stosunków dobrosąsiedzkich zgodnie z wymogami określonymi w ramach negocjacyjnych; ponownie wyraża nadzieję, że Turcja zaprzestanie wszelkich blokad gospodarczych i zamykania granic oraz że powstrzyma się od gróźb czy będących źródłem napięć operacji wojskowych wobec krajów sąsiadujących; ponownie wzywa Turcję do zaangażowania się w poważne i intensywne starania na rzecz rozwiązania nieuregulowanych sporów ze wszystkimi sąsiadami, zgodnie z Kartą Narodów Zjednoczonych i innymi, właściwymi konwencjami międzynarodowymi, w tym prowadząc szczerą i otwartą dyskusję na temat wydarzeń z przeszłości; ponawia swój apel do rządów Turcji i Armenii o rozpoczęcie procesu pojednania dotyczącego obecnych wydarzeń i przeszłości oraz wzywa Komisję do sprzyjania turecko-armeńskiemu pojednaniu poprzez wykorzystanie współpracy regionalnej w ramach europejskiej polityki sąsiedztwa i polityki dotyczącej synergii Morza Czarnego;
  24. ubolewa nad brakiem znaczących postępów w osiągnięciu kompleksowego rozwiązania kwestii cypryjskiej; ponawia swój apel do obydwu stron o przyjęcie konstruktywnej postawy w celu znalezienia kompleksowego rozwiązania w ramach ONZ, w oparciu o zasady leżące u podstaw UE; w tym kontekście przypomina o swoich wcześniejszych rezolucjach, w których stanowi, że wycofanie sił tureckich ułatwiłoby negocjacje w sprawie rozwiązania;
  25. z zadowoleniem przyjmuje ustanowienie instrumentu wsparcia finansowego w celu pobudzenia rozwoju gospodarczego społeczności Turków cypryjskich; zwraca się do Komisji o przedstawianie specjalnych sprawozdań dotyczących wdrażania i skuteczności tego instrumentu;
  26. podkreśla znaczenie tureckiego potencjału w regionie Morza Czarnego, Południowego Kaukazu i Środkowej Azji na rzecz osiągnięcia stabilności, demokratycznych rządów, wzajemnego zaufania i dobrobytu w tych regionach, w szczególności dzięki projektom współpracy regionalnej; podkreśla rolę Turcji na Bliskim Wschodzie; wzywa Komisję do zacieśnienia współpracy z rządem tureckim w zakresie polityki UE wobec tych regionów;
  27. przypomina Komisji o swoim wniosku o dostarczenie uzupełnienia badania wpływu przedłożonego w 2004 r. i zwraca się o jego przekazanie do końca 2007 r.;
  28. zobowiązuje swojego Przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, rządóm i parlamentom państw członkowskich oraz rządowi i parlamentowi Turcji.
-